

رابطه خط مشی های توزیع اعتبارات اشتغالزایی با عملکرد فردی (مطالعه موردی: مددجویان بهزیستی استان یزد)

مهديه بلوکی

کارشناسی ارشد مدیریت دولتی، واحد یزد، دانشگاه آزاد اسلامی، یزد، ایران.

Mahdijeh.bolokiyzd@gmail.com

چکیده

بودجه ریزی مناسب بر رشد و توسعه اقتصادی کشورها اثرگذار است. اعتبارات بخش مهم بودجه کل کشور است که به اشخاص حقیقی و حقوقی و به گونه های مختلف توزیع می شود. یکی از آیتم های مهم اعتبارات مرتبط با بحث اشتغالزایی است. هدف از این تحقیق بررسی رابطه خط مشی های توزیع اعتبارات اشتغالزایی بر عملکرد فردی مددجویان بهزیستی استان یزد است. این تحقیق کاربردی و از نوع توصیفی-پیمایشی و همچنین موردی است که در سال ۱۴۰۲ در ادارات بهزیستی استان یزد انجام شد. برای انجام تحقیق یک نمونه ۱۵۰ نفری از کارکنان ادارات بهزیستی استان یزد انتخاب شدند. در این تحقیق یک فرضیه اصلی تنظیم شد. برای بررسی فرضیه های تحقیق از پرسشنامه طیف ۵ گزینه ای لیکرت استفاده شد. بعد از تکمیل تحقیق و انجام آزمون های آماری توصیفی و استنباطی فرضیه های تحقیق تأیید شدند. شواهد آماری مطالعه مربوطه نشان داد که تدوین خط مشی های توزیع اعتبارات اشتغالزایی بر عملکرد فردی مددجویان بهزیستی استان یزد تأثیر معناداری دارد. سازمان برنامه و بودجه باید در خصوص اعتبارات اشتغالزایی برنامه ریزی های دقیق و مناسبی داشته باشد تا در بهبود عملکرد مددجویان اثرگذار باشد.

کلمات کلیدی: خط مشی های توزیع اعتبارات، اشتغالزایی، عملکرد فردی، مددجویان بهزیستی.

مقدمه

پالما^۱ و همکاران (۲۰۲۱)، بیان نمودند که کمک نمودن به افراد توسط دولت در بهبود عملکرد آنها اثرگذار است. افراد فاقد سرپرست، زنان سرپرست خانوار، یا نوجوانان بزهکار در کانون اصلاح و تربیت از جمله مددجویان سازمان بهزیستی اند که نیاز به کمک مددکاران دارند. سازمان بهزیستی در جهت بهبود عملکرد فردی این افراد کام هایی برداشته است. عملکرد فردی را می توان مفهومی محوری در مدیریت منابع انسانی به شمار آورد که از عوامل زیادی تأثیر پذیر است و عوامل اقتصادی و اجتماعی زیادی نیز تأثیر گذار است (عارف و مرادی شیرازی، ۱۴۰۰).

در جهان امروزی عملکرد به عنوان یک نگرش و فرهنگ و حتی بالاتر از یک شاخص در زندگی افراد جامعه مطرح می باشد که بر توسعه جامعه اثرگذار است. عملکرد برگرفته از مفاهیم اثربخشی و کارایی و در نهایت بهره وری است. به عبارتی انجام درست کارهای درست تا حد زیادی نشاندهنده عملکرد افراد است. این که چه عواملی بر عملکرد فردی

¹ Palma

اثرگذارند خود جای سوال است. جدای از شخصیت خود افراد مددجویان به دلیل نیاز به حمایت دولت ها از عوامل بیشتری تاثیر پذیر هستند (خوشحال کلویر و همکاران، ۱۴۰۰).

یکی از این عوامل ممکن است مرتبط با تدوین خط مشی های توزیع اعتبارات اشتغالزایی باشد. هر چقدر میزان اعتبارات مربوطه هدفمند تر و منظم تر باشد عملکرد مددجویان بهبود خواهد یافت. چرا که میزان اعتبارات و چگونگی آن بر هر چیزی اثرگذار است. بحث نحوه تدوین خط مشی های توزیع اعتبارات به گونه ای است که چنانچه به موقع و هدفمند نباشد سبب کاهش عملکرد فردی مددجویان خواهد شد. این موضوع در بین مددجویان مختلف در فرهنگ های مختلف و استان های مختلف ممکن است متفاوت باشد، اما به هر حال این تاثیر وجود دارد که باید مورد توجه قرار گیرد (وفایی بکیانی و همکاران، ۱۳۹۸). لذا مسئله اصلی پژوهش حاضر بررسی رابطه خط مشی های توزیع اعتبارات اشتغالزایی بر عملکرد فردی مددجویان بهزیستی استان یزد می باشد.

ضرورت بررسی مسئله پژوهش از آنجا نشأت می گیرد که عدالت موضوعی محوری است که از عوامل زیادی تاثیر پذیر است. یکی از مهم ترین عوامل اثرگذار بحث تخصیص اعتبارات در بین افراد جامعه است. افراد جامعه دارای شرایط جسمی و روحی و موقعیت های متفاوتی هستند که در هنگام توزیع اعتبارات باید مورد توجه قرار گیرد. برای مثال افرادی که دارای توانایی ذاتی کمتری هستند برای کاهش فاصله آنها با سایر افراد باید مورد حمایت دولت قرار گیرند. مددجویان بهزیستی افرادی هستند که علاوه بر تلاش خود در جهت بهبود عملکرد فردی باید مورد حمایت سیاست گذاران و برنامه ریزان دولتی قرار گیرند. یکی از ابزارهای حمایتی سیاست گذاران دولتی میزان اعتبارات تخصیص یافته و شکل توزیع آن می باشد که دارای اهمیت زیادی است. چنانچه اعتبارات مربوطه به درستی توزیع نشود ممکن است سبب کاهش عملکرد این افراد و در نهایت افزایش آسیب های اجتماعی خواهد شد (ایزدخواستی، ۱۳۹۸)، از اینرو در این تحقیق ضرورت بررسی این موضوع در بین مددجویان بهزیستی استان یزد مورد توجه قرار گرفته است.

مدل مفهومی پژوهش به شکل ذیل است:

مدل مفهومی: (صفاری و همکاران، ۱۳۹۹؛ حبیبی، ۱۴۰۰)

خط مشی های توزیع اعتبارات (Credit distribution policies): روش هایی که برای تخصیص اعتبار توسط سازمان برنامه و بودجه به دستگاه های دولتی در نظر گرفته می شود (صفاری و همکاران، ۱۳۹۹).

عملکرد فردی (Individual performance): عملکرد فردی را می توان مجموعه ای از رفتارها و فعالیت ها، که یک فرد انجام می دهد تا کل سازمان و یک مجموعه را به اهدافش نزدیک کند، تعریف کرد. عملکرد منابع انسانی و کارکنان در مشاغل آنها عامل تعیین کننده عملکرد سازمانی است. بنابراین این مفهوم جایگاه ویژه ای در مدیریت عملکرد سازمان دارد (حبیبی، ۱۴۰۰).

پیشینه تحقیق

دانا و خلیل زاده کوچمشکی (۱۴۰۳)، اثر زمان‌بندی استفاده از خودگویی راهبردی بر عملکرد و یادگیری در افراد نوآموز تایید کردند. خوشحال کلویر و همکاران (۱۴۰۰)، نشان دادند که عوامل فردی، عوامل سازمانی و عوامل فراسازمانی بر عملکرد فردی تأثیر مثبت دارد. با توجه به نتایج حاصله از تجزیه و تحلیل داده می‌توان گفت تفاوت اساسی از نظر عملکرد افراد در بانک‌های دولتی و خصوصی وجود دارد. عارف و مرادی شیرازی (۱۴۰۰)، نشان داد مفهوم عملکرد فردی نزد مصاحبه‌شوندگان دارای شش معنا و برساخته ذهنی مختلف بود: عملکرد یعنی نتیجه، عملکرد یعنی کنش فنی، عملکرد یعنی کنش اجتماعی، عملکرد یعنی تلاش، عملکرد یعنی توان ذهنی و عملکرد یعنی شخصیت. توجه به این امر که عملکرد فردی دارای معنای واحد نبوده و نسبت معنایی بر آن حاکم است، می‌تواند کارشناسان منابع انسانی را در افزایش اثربخشی ارتباطات یاری رساند. همچنین باتوجه‌به اینکه بسیاری از تصمیمات پرسنلی درمورد افراد، براساس برداشتی از عملکرد آنها اتخاذ میشود، یافته‌های این تحقیق می‌تواند خوانندگان را در درک چرایی تصمیمات پرسنلی یاری رساند. تحقیق حاضر نیز می‌تواند مبنایی برای یک برنامه پژوهشی پدیدارشناختی درجهت کشف ماهیت پدیده‌های مهم در مدیریت منابع انسانی باشد. وفایی بکیانی و همکاران (۱۳۹۸)، نشان دادند که اعتبارات بودجه‌ای اختصاص یافته به هر استان تأثیر مثبتی بر رشد اقتصادی آن استان داشته است. اما نتایج بیانگر این بود که با افزایش در اعتبارات بودجه‌ای استان‌های بزرگ کشور رشد اقتصادی در استان‌های همجوار به دلیل افزایش در مهاجرت کاهش یافته است. ایزدخواستی (۱۳۹۸)، تأثیر نابرابری در تخصیص اعتبارات بودجه استانی بر نابرابری درآمدهای منطقه‌ای در ایران را رد نکردند. آفتاب^۱ و همکاران (۲۰۲۴)، نشان دادند که افزایش در نابرابری تملک دارایی‌های سرمایه‌ای سرانه استانی، نابرابری در درآمد سرانه استانی را کاهش داده است. این نتیجه بیانگر افزایش سرمایه‌گذاری دولت در زیرساخت‌ها و سهم بالاتر اعتبارات عمرانی دولت در استان‌های کمتر توسعه‌یافته است. همچنین با افزایش در نابرابری اعتبارات هزینه‌ای سرانه استانی، نابرابری در درآمد سرانه استانی افزایش یافته است، زیرا افزایش در نابرابری اعتبارات هزینه‌ای سرانه در استان‌ها می‌تواند باعث ارائه نامتوازن خدمات عمومی و افزایش در نابرابری درآمد سرانه استانی شود. نتایج نشان می‌دهد که رابطه بین تعبیه شغلی و رفتار شهروندی سازمانی به طور معناداری با رضایت شغلی میانجی‌گری می‌شود. با این حال، نقش میانجی رضایت شغلی در رابطه بین تعبیه شغلی و قصد ترک کار کارکنان معنادار نیست. به همین ترتیب، مشارکت کارکنان اثر میانجی قابل‌توجهی بر تعبیه شغلی و رفتار شهروندی سازمانی دارد، اما هیچ اثر واسطه‌ای قابل اثباتی بین تعبیه شغلی و قصد جابجایی کارکنان وجود ندارد. ال اکالی^۲ و همکاران (۲۰۲۴)، نشان داد که عملکرد سازمانی به طور معنادار و منفی تحت تأثیر سیاست سازمانی و به طور مثبت تحت تأثیر عملکرد فردی است. علاوه بر این، نتایج همچنین نشان داد که عملکرد فردی به طور معنادار و منفی تحت تأثیر سیاست‌های سازمانی است. در نهایت، نتایج نشان می‌دهد که عملکرد فردی ارتباط بین سیاست سازمانی و عملکرد سازمانی را میانجی‌گری کرده است و از این رو آخرین فرضیه پذیرفته شد. پالما^۳ و همکاران (۲۰۲۱)، نشان دادند که افراد با جهت‌گیری قوی برای انجام کارهای خوب برای دیگران و برای جامعه نیز برای کمک به کاربران خدمات عمومی خاص، دانشجویان مورد ما، جهت‌گیری بهتری دارند. به نوبه خود، میل به نفع دانش آموزان و ارضای نیازهای آنها، افراد را به سمت افزایش عملکرد گزارش شده خود در محل کار سوق می‌دهد. در نهایت، پیامدهای یافته‌های ما و زمینه‌های احتمالی تحقیقات آینده مورد بحث قرار می‌گیرد. دوزدوویچ و همکاران^۴ (۲۰۱۸)، نشان دادند که مخارج جاری و اعتبارات بودجه ای دولت برای ۸ کشور اروپایی

¹ Aftab

² Al-Okaily

³ Palma

⁴ Dudzevičiūtė et al

تأثیر مثبت و معنی داری بر رشد اقتصادی داشته است. همچنین نتایج نشان داد که توزیع قاعده مند اعتبارات رشد اقتصادی را افزایش می دهد. پیکتی (۲۰۱۵)، بیان نمود که نیروهای کاهنده نابرابری در جامعه، تأثیرگذاری مورد انتظار اقتصاددانان را نداشته است. وی معتقد است که انتشار دانش، مهارت و تکنولوژی میتوانند بر عملکرد فردی تأثیر بگذارند.

روش شناسی تحقیق

تحقیق مربوطه از نوع کمی است چرا که پرسشنامه ۵ گزینه ای به عنوان ابزار تحقیق قابلیت تجزیه و تحلیل آماری را دارد.

تحقیق مربوطه از لحاظ هدف از نوع کاربردی است چرا که در ادارات بهزیستی کاربرد دارد و از لحاظ ماهیت از نوع توصیفی-همبستگی و همچنین پیمایشی می باشد چرا که به بررسی تأثیر متغیر مستقل بر وابسته می پردازد. از لحاظ نوع داده کیفی که با استفاده از پرسشنامه و طیف ۵ گزینه ای لیکرت کمی شده است. و از لحاظ نوع استدلال استقرایی است، چون ما به دنبال نتیجه گیری کلی از یک جز (تحقیق حاضر) هستیم. و از لحاظ زمانی جزء تحقیقات گذشته نگر است.

در سایت پرسا پرسشنامه طراحی و برای افراد در دسترس ارسال می گردد. تعدادی پرسشنامه نیز به صورت دستی توزیع شد. افراد در دسترس پاسخ دهنده شامل ۱۵۰ نفر از افراد شاغل در ادارات بهزیستی استان یزد می باشد. در میان پاسخ دهندگان تعداد ۹۹ نفر مرد و ۵۱ نفر زن بودند که بیشترین درصد فراوانی را مردان با بیش از ۶۶ درصد به خود اختصاص داده بودند. از میان کل پاسخ دهندگان بیشترین فراوانی مربوط به افراد دارای سن بیشتر از ۳۵ سال است که شامل ۸۴ نفر می باشد و ۵۶/۰ درصد حجم نمونه را تشکیل می دهند. تعداد ۸ نفر از پاسخ دهندگان افراد دارای سن بین ۲۶ تا ۳۰ سال می باشند که کمترین مقدار فراوانی ۵/۳ درصد را تشکیل می دهند. از میان کل پاسخ دهندگان بیشترین فراوانی مربوط به افراد دارای تحصیلات فوق لیسانس است که شامل ۹۳ نفر می باشد و تعداد ۲ نفر از پاسخ دهندگان افراد دارای تحصیلات دکتری می باشند و مابقی فوق لیسانس بودند.

روایی^۱ ابزار گردآوری داده:

برای روایی ابزار تحقیق از معنادار بودن بار عاملی که توسط نرم افزار اسمارت پی ال اس ارائه می شود استفاده شده است که در جدول برای هر سوال نشان داده شده است که در این تحقیق بار عاملی تمامی گویه ها بزرگتر از ۰/۵ می باشد، لذا روایی ابزار گردآوری داده تأیید می گردد.

جدول (۱): نتایج تحلیل عاملی تأییدی برای سوالات تحقیق

بار عاملی	گزینه ها	بار عاملی	گزینه ها	بار عاملی	گزینه ها	بار عاملی	گزینه ها	بار عاملی	گزینه ها
۰.۷۱۵	s25	۰.۷۴۷	s19	۰.۷۹۶	s13	۰.۷۰۲	s7	۰.۷۶۵	s1
۰.۷۳۷	s26	۰.۸۳۱	s20	۰.۸۰۰	s14	۰.۶۶۵	s8	۰.۷۹۴	s2
		۰.۸۲۹	s21	۰.۷۴۱	s15	۰.۷۰۰	s9	۰.۸۰۲	s3
		۰.۸۴۶	s22	۰.۷۹۰	s16	۰.۶۸۹	s10	۰.۷۶۶	s4
		۰.۷۳۴	s23	۰.۷۷۳	s17	۰.۸۲۷	s11	۰.۸۰۱	s5
		۰.۶۱۸	s24	۰.۶۸۵	s18	۰.۸۳۲	s12	۰.۶۸۴	s6

¹ Validity

جدول (۲): نتایج سه معیار آلفای کروناخ، پایایی ترکیبی و روایی همگرا

متغیرها	ضریب آلفای کروناخ (Alpha>0/7)	ضریب پایایی ترکیبی (Cr>0/7)	میانگین واریانس استخراجی (AVE>0/5)
تدوین خط مشی های توزیع اعتبارات اشتغالزایی	۰.۹۰۸	۰.۹۲۳	۰.۵۴۶
عملکرد فردی	۰.۹۵۴	۰.۹۵۹	۰.۵۹۵

با توجه به اینکه اعداد آلفای کروناخ، پایایی ترکیبی (سازگاری درونی) و AVE همگی در بازه مربوطه قرار گرفته‌اند، می‌توان مناسب بودن وضعیت پایایی و روایی همگرای مدل پژوهش را تایید کرد.

توصیفی شاخص‌های پژوهش

به منظور شناخت بهتر جامعه مورد پژوهش و آشنایی بیشتر با متغیرهای پژوهش، قبل از تجزیه و تحلیل داده‌های آماری، لازم است این داده‌ها توصیف شوند. بنابراین پیش از آزمون فرضیه‌های تحقیق، آمار توصیفی متغیرهای مورد استفاده در تحقیق مورد بررسی قرار گرفت. میانگین به عنوان یکی از پارامترهای مرکزی، نشان دهنده‌ی مرکز ثقل جامعه بوده و به عبارتی مبین این امر است که اگر به جای تمامی مشاهدات جامعه میانگین آن قرار داده شود هیچ تغییری در جمع کل داده‌های جامعه ایجاد نمی‌گردد.

جدول (۳): میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش

عامل	تعداد	میانگین	انحراف معیار	واریانس
تدوین خط مشی های توزیع اعتبارات اشتغالزایی	۱۵۰	۳.۳۸۱	۰.۶۹۶	۰.۴۸۴
عملکرد فردی	۱۵۰	۳.۱۵۲	۰.۸۱۵	۰.۶۶۴

با توجه به جدول ملاحظه می‌شود بیشترین میانگین پاسخ افراد به متغیر تدوین خط مشی های توزیع اعتبارات اشتغالزایی برابر ۳/۳۸۱، می‌باشد و کمترین میانگین پاسخ افراد به متغیر عملکرد فردی برابر ۳/۱۵۲، می‌باشد.

آمار استنباطی

بررسی نرمال بودن متغیرهای پژوهش

برای اجرای روش‌های آماری و محاسبه آماره آزمون مناسب و استنتاج منطقی درباره فرضیه‌های پژوهش مهمترین عمل قبل از هر اقدامی، انتخاب روش آماری مناسب برای پژوهش است برای این منظور آگاهی از توزیع داده‌ها از اولویت اساسی برخوردار است. برای همین منظور در این پژوهش از آزمون معتبر کولموگروف اسمیرنوف^۱ برای بررسی فرض نرمال بودن داده‌های پژوهش استفاده شده است در این آزمون با توجه به فرضیات زیر گام به بررسی نرمال بودن داده‌ها نهاده شده است:

H0: داده‌ها دارای توزیع نرمال هستند.

H1: داده‌ها دارای توزیع نرمال نیستند.

جدول (۴): آزمون نرمال بودن متغیرهای مورد بررسی

متغیر	سطح معنی داری	نتیجه
تدوین خط مشی های توزیع اعتبارات اشتغالزایی	۰.۲۰۰	نرمال
عملکرد فردی	۰.۰۲۷	غیر نرمال

¹ kolmogorov smirnov

باتوجه به مقادیر جدول سطح معناداری آزمون برای متغیر (تدوین خط مشی های توزیع اعتبارات اشتغالزایی) بزرگتر از ۰/۰۵ می باشد و لذا توزیع متغیر مذکور از توزیع نرمال پیروی می کند ولی برای متغیر (عملکرد فردی) کوچکتر از میزان ۰/۰۵ می باشد، می توان بیان کرد که فرضیه H0 تأیید نشده و لذا توزیع متغیرهای مذکور از توزیع نرمال پیروی نمی کند.

مدل اندازه گیری

بخش مدل اندازه گیری شامل سوالات یا شاخص های هر بعد همراه با آن بعد است و روابط میان سوالات و ابعاد در این بخش مورد تجزیه و تحلیل قرار می گیرد.

روایی همگرا

روایی همگرا به بررسی میزان همبستگی هر سازه با متغیرها (شاخص ها)ی خود می پردازد. معیار AVE محاسبه شده توسط نرم افزار PLS برای این منظور به کار می رود. مقدار مناسب برای AVE، ۰/۵ به بالاست.

جدول (۵): ارزیابی مدل بیرونی پژوهش

متغیرهای اصلی مدل	($AVE > 0.5$)
تدوین خط مشی های توزیع اعتبارات اشتغالزایی	۰.۵۴۶
عملکرد فردی	۰.۵۹۵

روایی واگرا

فورنل و لارکر (۱۹۸۱)، برای بررسی روایی واگرا ماتریسی را پیشنهاد می دهند که این ماتریس مشابه با ماتریس نشان داده شده در قسمت خروجی نرم افزار Smart PLS در قسمت Latent Variable Correlations است، با این تفاوت که قطر اصلی این ماتریس حاوی جذر مقادیر AVE سازه های پنهان (مکنون) است. مقادیر قطر اصلی با عدد ۱ نشان داده شده اند، بنابراین ماتریس فورنل و لارکر برای بررسی روایی واگرایی مدل پژوهش به شکل زیر خواهد بود. لازم به ذکر است تنها متغیرهای پنهان مرتبه اول در ماتریس فورنل و لارکر وارد می شوند:

جدول (۶): ماتریس فورنل و لارکر جهت بررسی روایی واگرا

تدوین خط مشی های توزیع اعتبارات اشتغالزایی	عملکرد فردی
تدوین خط مشی های توزیع اعتبارات اشتغالزایی	۰.۷۳۹
عملکرد فردی	۰.۷۲۱

با توجه به جدول، مقدار جذر AVE متغیرهای مکنون در پژوهش حاضر که در خانه های موجود در قطر اصلی ماتریس قرار گرفته اند، از مقدار همبستگی میان آن ها که در خانه های زیرین قطر اصلی ترتیب داده شده اند، بیشتر است. از این رو می توان اظهار داشت که در پژوهش حاضر، سازه ها (متغیرهای مکنون) در مدل، تعامل بیشتری با شاخص های خود دارند تا با سازه های دیگر. به بیان دیگر، روایی واگرایی مدل در حد مناسبی است.

معیار ضریب تعیین (R^2)

دومین معیار برای بررسی برازش مدل ساختاری در یک پژوهش، ضرایب R^2 مربوط به متغیرهای درون زای (وابسته) مدل است. R^2 معیاری است که نشان از تأثیر یک متغیر برونزا بر یک متغیر درونزا دارد لازم به ذکر است این ضریب برای متغیرهای برونزا محاسبه نمی گردد. مطابق شکل، مقدار R^2 برای متغیرها محاسبه شده است که مناسب بودن برازش مدل ساختاری را تأیید می سازد.

برازش مدل کلی (معیار GOF)

مدل کلی شامل هر دو بخش مدل اندازه‌گیری و ساختاری می‌شود و با تأیید برازش آن، بررسی برازش در یک مدل کامل می‌شود. برای بررسی برازش مدل کلی، تنها یک معیار به نام GOF استفاده می‌شود: این معیار از طریق فرمول زیر محاسبه می‌شود:

$$GOF = \sqrt{\overline{Communalities} \times R^2}$$

مقدار $\overline{Communalities}$ از میانگین مقادیر اشتراکی متغیرهای پنهان مرتبه اول به دست می‌آید. این مقادیر برای متغیرهای پنهان مرتبه اول مدل، به شرح جدول زیر می‌باشد که در نتیجه $\overline{Communalities}$ برابر است با ۰/۵۷۱.

جدول (۷): میانگین مقادیر اشتراکی و R^2 متغیرهای پنهان

متغیرهای پنهان	مقادیر اشتراکی	R^2
تدوین خط مشی های توزیع اعتبارات اشتغالزایی	۰/۵۴۶	-
عملکرد فردی	۰/۵۹۵	۰/۵۱۹
میانگین مقادیر فوق	۰/۵۷۱	۰/۵۱۹

از طرف دیگر، خروجی مدل نشان داده‌شده در شکل نشان داد که میانگین مقدار $\overline{R^2}$ متغیرهای درون‌زای مدل برابر بود با ۰/۵۱۹ بدین ترتیب مقدار معیار GOF برای پژوهش فوق برابر می‌شود با:

$$GOF = \sqrt{\overline{Communality} \times R^2} = \sqrt{0.571 \times 0.519} = 0.544$$

با توجه به سه مقدار ۰/۰۱؛ ۰/۲۵ و ۰/۳۶ به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای GOF (محسنین و اسفیدانی، ۱۳۹۳: ۷۳)، حاصل شدن مقدار ۰/۵۴۴ برای GOF نشان از برازش کلی قوی مدل در پژوهش حاضر دارد.

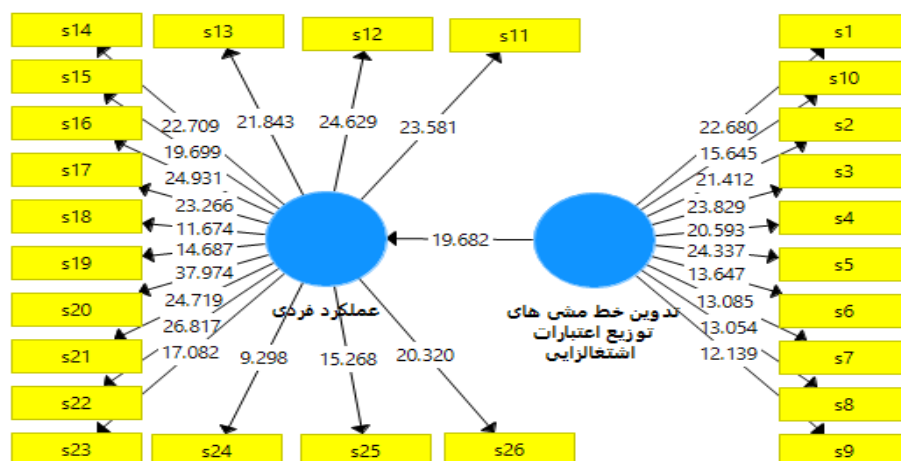
بررسی تناسب پیش بین مدل

همچنین مقدار آماره Q^2 (استون-گیسر)^۱ که قدرت پیش بینی مدل در سازه‌های درون‌زا را مشخص می‌کند. مدلهایی که دارای برازش ساختاری قابل قبول هستند، باید قابلیت پیش‌بینی متغیرهای درون‌زای مدل را داشته باشند. بدین معنی که اگر در یک مدل، روابط بین سازه‌ها به درستی تعریف شده باشند، سازه‌ها تأثیر کافی بر یکدیگر گذاشته و از این راه فرضیه‌ها به درستی تأیید شوند. هنسler و همکاران (۲۰۰۹)، سه مقدار ۰/۰۲، ۰/۱۵ و ۰/۳۵ را به عنوان قدرت پیش‌بینی کم، متوسط و قوی تعیین نموده‌اند.

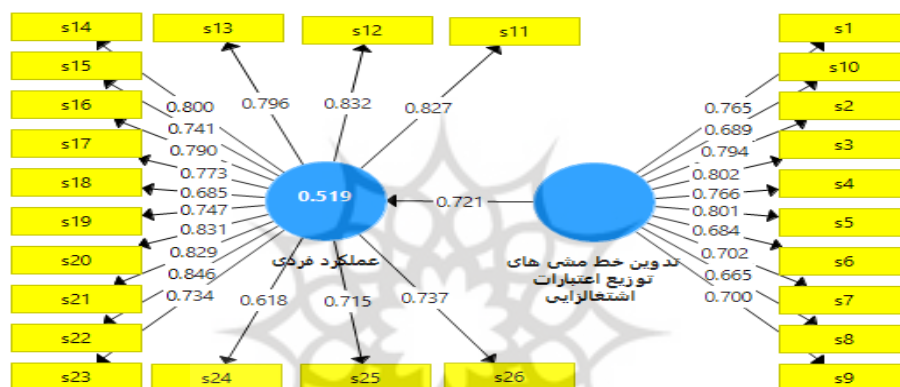
جدول (۸): مقادیر آماره استون گیسر متغیرهای پژوهش

متغیرها	SSO	SSE	معیار استون گیسر $Q^2 (=1-SSE/SSO)$	وضعیت
تدوین خط مشی های توزیع اعتبارات اشتغالزایی	۱,۵۰۰,۰۰۰	۸۵۰,۳۱۸	۰/۴۳۳	تناسب پیش بین قوی
عملکرد فردی	۲,۴۰۰,۰۰۰	۱,۱۶۶,۵۲۴	۰/۵۱۴	تناسب پیش بین قوی

¹ Stone-Geisser

شکل (۱): ضرایب معناداری تی متغیرها

شکل (۲): مقدار ضریب مسیر متغیرها

جدول (۹): مقدار آماره تی، مقدار ضریب مسیر و خطای استاندارد متغیرها

علامت	سطح معناداری	انحراف استاندارد	مقدار ضریب	آماره تی	مستقل مسیر وابسته
+	۰.۰۰۰۱	۰.۰۳۷	۰.۷۲۱	۱۹.۶۸۲	تدوین خط مشی های توزیع اعتبارات اشتغالزایی - عملکرد فردی

با توجه به این که در نرم افزار اسمارت پی ال اس از مقدار آماره تی برای بررسی معنی دار بودن ضرایب استفاده می شود و این مقدار برای خطای ۵ درصد عدد ۱/۹۶ می باشد برای بررسی معنی داری از مقایسه مقدار آماره تی روابط با عدد مفروض فوق استفاده می گردد. به طوری که اگر مقدار آماره تی از مقدار ۱/۹۶ بیشتر باشد، رابطه نشان داده شده معنی دار است. بنابراین با توجه به شکل فوق ملاحظه می شود تمامی روابط مدل معنادار می باشد.

فرضیه پژوهش

تدوین خط مشی های توزیع اعتبارات اشتغالزایی بر عملکرد فردی مددجویان بهزیستی استان یزد تأثیر معناداری دارد.

با توجه به اینکه آماره تی (۱۹/۶۸۲) بزرگتر از ۱/۹۶ می‌باشد و همچنین با توجه به مثبت بودن ضریب مسیر، می‌توان نتیجه گرفت که، تدوین خط مشی های توزیع اعتبارات اشتغالزایی بر عملکرد فردی مددجویان بهزیستی استان یزد تأثیر مثبت و معناداری دارد.

بحث و نتیجه گیری

بودجه کل کشور مهم ترین سند مالی هر کشور است که دارای منابع و مصارف زیادی است. مصارف مربوطه در قالب اعتبارات و برای انجام وظایف حاکمیتی عموماً پیش بینی می‌شود. هر ساله بابت کمک به مددجویان بهزیستی اعتباراتی در قانون بودجه پیش بینی می‌شود. هر چقدر میزان اعتبارات مربوطه هدفمند تر و منظم تر باشد عملکرد مددجویان بهبود خواهد یافت. چرا که میزان اعتبارات و چگونگی آن بر هر چیزی اثرگذار است. بحث نحوه تدوین خط مشی های توزیع اعتبارات به گونه ای است که چنانچه به موقع و هدفمند نباشد سبب کاهش عملکرد فردی مددجویان خواهد شد. این موضوع در بین مددجویان مختلف در فرهنگ های مختلف و استان های مختلف ممکن است متفاوت باشد، اما به هر حال این تاثیر وجود دارد که باید مورد توجه قرار گیرد. هدف از این پژوهش بررسی رابطه خط مشی های توزیع اعتبارات اشتغالزایی بر عملکرد فردی مددجویان بهزیستی استان یزد در سال ۱۴۰۱ بود. این بررسی در بهبود عملکرد مددجویان موثر خواهد بود. در نهایت پس از توزیع پرسشنامه ها و تحلیل آنها و با توجه به مثبت بودن ضریب مسیر، نتیجه گرفته شد که، تدوین خط مشی های توزیع اعتبارات اشتغالزایی بر عملکرد فردی مددجویان بهزیستی استان یزد تأثیر مثبت و معناداری دارد. از اینرو مراحل توزیع اعتبارات فرآیند مهمی در تصمیم گیری ها خواهد بود. مراحل مربوطه باید با دقت و در نظر گرفتن همه عوامل موجود باید انجام شود. از مرحله تصویب قانون تا اجرا و حتی نظارت بر آن باید به دقت انجام شود تا اعتبارات به صورت هدفمند توزیع و مصرف شوند. این موضوع در خصوص اعتبارات سازمان بهزیستی به دلیل وجود ذی نفعانی که نیاز به کمک بیشتری دارند از حساسیت بیشتری برخوردار است.

تاکنون تحقیق های زیادی در خصوص این موضوع انجام نشده است. اما نتایج مربوطه تا حدی با تحقیقات پالما و همکاران (۲۰۲۱)، و دوزدوویچ و همکاران (۲۰۱۸)، همخوانی داشت. با توجه به شرایط پر تنش موجود در اقتصاد فعلی لازم است که بودجه کل کشور با در نظر گرفتن شرایط موجود نگاشته شود و بحث تخصیص و پرداخت آنها در زمان مناسب انجام شود. اعتبار پروژه های اشتغالزایی به خوبی توسط دستگاه های اجرایی پیش بینی و جهت تصویب به مجلس شورای اسلامی ارائه شود.

سازمان برنامه و بودجه سعی نماید تا اعتبار پروژه های اشتغالزایی در موارد مناسب تخصیص یابد. خزانه داری باید به گونه ای عمل نماید که اعتبار پروژه های اشتغالزایی با بررسی دقیق به مددجویان در زمان مناسب پرداخت شود.

ادارت بهزیستی باید در خصوص مراحل توزیع اعتبارات اشتغالزایی با در نظر گرفتن مشخصه های مددجویان برنامه ریزی نماید.

در جهت کاهش تعداد اعتراضات نسبت به اعتبار پروژه های اشتغالزایی نیاز است که ادارات بهزیستی به صورت شفاف عمل نمایند.

دستگاه های ناظر به دقت اعتبارات مرتبط با پروژه های اشتغالزایی را مورد حسابرسی و مذاقه قرار دهند تا تخلفی در این زمینه صورت نگیرد.

به پژوهشگران آتی پیشنهاد می شود که برای تکمیل ادبیات موضوع پژوهش های زیر را انجام دهند و با نتایج این پژوهش مقایسه نمایند:

- ✓ شناسایی مشکلات مرتبط با اعتبارات اشتغالزایی در مراحل تصویب بودجه در مجلس شورای اسلامی
- ✓ شناسایی مشکلات مرتبط با اعتبارات اشتغالزایی در مراحل تخصیص بودجه در سازمان برنامه و بودجه
- ✓ شناسایی مشکلات مرتبط با اعتبارات اشتغالزایی در مراحل پرداخت بودجه در خزانه داری کل کشور
- ✓ شناسایی مشکلات مرتبط با اعتبارات اشتغالزایی در مراحل تفریغ بودجه در دیوان محاسبات کشور

منابع

- ✓ ایزدخواستی، حجت، (۱۳۹۸)، بررسی نابرابری در تخصیص اعتبارات بودجه استانی و تاثیر آن بر نابرابری درآمدهای منطقه‌ای در ایران، پژوهشنامه اقتصادی، دوره ۱۹، شماره ۷۵، صص ۳۹-۷۰.
- ✓ الوانی، سید مهدی، دانایی فرد، حسن، (۱۳۸۰)، گفتارهایی در فلسفه تئوری های سازمان دولتی، تهران: انتشارات صفار.
- ✓ خوشحال کلویر، علی، حقیقی، مسعود، رزقی رستمی، علیرضا، (۱۴۰۰)، ارائه مدل برای عوامل موثر بر عملکرد فردی در سازمانهای دولتی و خصوصی، به منظور بهبود عملکرد سازمان (مورد مطالعه: بانک‌های دولتی و خصوصی). ماهنامه جامعه شناسی سیاسی ایران، دوره ۴، شماره ۱، صص ۳۶۳-۳۹۴.
- ✓ دانا، امیر، خلیل زاده کوچمشکی، منصور، (۱۴۰۳)، اثر زمان‌بندی استفاده از خودگویی راهبردی بر عملکرد و یادگیری شوت بسکتبال در افراد نوآموز، رشد و یادگیری حرکتی ورزشی، دوره ۱۶، شماره ۴، صص ۲۵-۳۷.
- ✓ زنجانی، ولیمقدم، دهقانی، علی، (۱۳۸۶)، مالیه عمومی و خط مشی مالی دولت، تهران: انتشارات ترمه.
- ✓ صفاری، مهدی، پیروزان، علی، اسلام زاده، امید، حاجی نژاد، ابوالفضل، (۱۳۹۹)، بودجه ریزی در عمل، تهران: انتشارات آدم.
- ✓ عارف، هادی، مرادی شیرازی، سید عباس، (۱۴۰۰)، کاوشی پدیدارشناختی درباب ماهیت عملکرد فردی، پژوهش‌های مدیریت منابع انسانی، دوره ۱۳، شماره ۱، صص ۴۳-۶۵.
- ✓ کرد بچه، محمد، روزنامه دنیای اقتصاد، شماره روزنامه: ۳۳۸۱، تاریخ چاپ: ۱۳۹۳/۱۰/۹، شماره خبر: ۸۵۰۲۷۰.
- ✓ لسانی، سیدحسام‌الدین، (۱۳۹۵)، تعهد دولت-ها مبنی بر بازبینی حقوقی تسلیحات جدید در حقوق بین‌الملل، فصلنامه مطالعات حقوق عمومی (حقوق)، دوره ۴۶، شماره ۱، صص ۹۱-۱۱۳.
- ✓ وفایی بکیانی، حبیب اله، مشهدی احمد، محمود، مهرآرا، محسن، (۱۳۹۸)، بررسی رابطه بودجه و رشد اقتصادی استان های کشور با لحاظ توزیع اعتبارات بین استانی، مدل‌سازی اقتصادسنجی، دوره ۴، شماره ۲، صص ۹-۳۲.
- ✓ Aftab, M., Bokhari, S.A.A. and Ali, M. (2024), "An empirical study on individual performance and turnover intention among university employees: a multiple mediation model", Asia-Pacific Journal of Business Administration, Vol. 16 No. 2, pp. 441-453. <https://doi.org/10.1108/APJBA-11-2021-0608>
- ✓ Al-Okaily, M., Tarhini, A., Albloush, A. and Alharafsheh, M. (2024), "Impact of organizational politics on organizational performance: the mediating role of individual performance", Global Knowledge, Memory and Communication, Vol. ahead-of-print No. ahead-of-print. <https://doi.org/10.1108/GKMC-10-2023-0392>
- ✓ Palma, Raffaella, Crisci, Anna, Mangia, Gianluigi, (2021), Public service motivation-individual performance relationship: Does user orientation matter?, Socio-Economic Planning Sciences Volume 73.

- ✓ Dudzevičiūtė, G., Šimelytė, A. and Liučvaitienė, A. (2018), Government expenditure and economic growth in the European Union countries, *International Journal of Social Economics*, 45(2): 372-386.
- ✓ Piketty, T. (2015), "About Capital in the Twenty first Century", *American Economic Review*, 105(5), pp.4853.

